

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

2011/2013(INI)

22.3.2011

ARVAMUS

Esitaja: siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Saaja: õiguskomisjon

Euroopa lepinguõiguse loomise võimalused tarbijate ja ettevõtjate jaoks
(2011/2013(INI))

Arvamuse koostaja (*): Hans-Peter Mayer

(*): Kaasatud komisjonid – kodukorra artikkel 50

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon palub vastutaval õiguskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et mõistmaks siseturu jätkuva killustatuse põhjusi ning seda, kuidas neid probleeme kõige paremini lahendada, sh kuidas tagada olemasolevate õigusaktide rakendamine, on vaja rohkem uurimistööd;
- B. arvestades, et ühed ilmsematest takistustest, mis seisavad tarbijate ja VKEde ees seoses ühtse turuga, on lepinguliste suhete keerukus, ebaõiglased lepingutingimused, ebakohane ja ebapiisav teave ning ebaefektiivne ja aeganõudev menetlus;
- C. arvestades, et ühine Euroopa lepinguõigus oleks kasulik eelkõige tarbijatele ja aitaks eelkõige kaasa piiriülese kaubanduse kasvule ja sellele ligipääsu lihtsustumisele siseturul;
- D. arvestades, et komisjon esitas oma rohelises raamatus¹ Euroopa lepinguõiguse vahendi loomiseks arvukalt võimalusi, mis võiksid arendada ettevõtlust ja suurendada kodanike usaldust ühtse turu vastu;
- E. arvestades, et läbirääkimised tarbijate õigusi käsitleva direktiivi² üle on näidanud, kui raske on lepingutele kohaldatavat tarbijaõigust ühtlustada, kahjustamata seejuures ühist kohustust järgida Euroopa kõrgeid tarbijakaitse standardeid, ja missuguseid piiranguid see kogu protsessi arengule seab;
- F. arvestades, et mis tahes lõpptulemus Euroopa lepinguõiguse valdkonnas peab olema realistlik, teostatav, proportsionaalne ja hästi läbi mõeldud, seda tuleb vajadusel muuta ning selle peavad Euroopa kaasseadusandjad formaalselt vastu võtma,
 1. tervitab avalikku arutelu rohelise raamatu üle ja nõuab komisjoni asjaomastelt talitustelt selle arutelu tulemuste põhjalikku analüüsi; kutsub komisjoni üles esitama kõigi pakutud valikute põhjalikku mõjuhindangut, võttes eriti arvesse majandustegevuses osalejate tegelike vajaduste hinnangut, tekkivat kulu ning iga valiku lisaväärtust;
 2. nõuab tungivalt, et komisjon viiks läbi kõige kohasemaks peetava valiku põhjaliku mõjuhindangu; rõhutab, et nimetatud mõjuhindanguga peaks muu hulgas tuvastama kõige sobivama õigusliku aluse, sotsiaalsed ja majanduslikud mõjud, sidususe olemasoleva ELi, rahvusvahelise ja eraõigusega, võimalikud arbitraazisüsteemid tarbijate ja ettevõtjate vahelises konfliktis valikulise vahendi valiku ja kohaldamise osas ning sellise valikulise vahendi lisaväärtuse taseme tarbijate ja ettevõtjate jaoks; on seisukohal, et kõnealune mõjuhindang tuleks lõpule viia ning probleeme käsitleda enne valitud poliitilise lahendusega töö alustamist;
 3. rõhutab VKEde ja käsitööettevõtjate majanduslikku tähtsust Euroopa majanduses; rõhutab seetõttu vajadust tagada põhimõtte „kõigepealt mõtle väikestele”, mida edendatakse

¹ KOM(2010)0348 lõplik.

² KOM(2010)0614.

väikeettevõtlusalgatusega „Small Business Act”, tõhus ellurakendamine ja selle seadmine ELi lepinguõiguse alaste algatuste arutelu prioriteediks;

4. on arvamusel, et valikulise Euroopa lepinguõiguse ja „töövahendi” kombinatsiooni loomine võib siseturu toimimist parandada ning et lõplik vastutus selle õigusliku vormi ja ulatuse kindlaksmääramise eest peaks lasuma Euroopa Parlamendil ja nõukogul; rõhutab, et valikulist Euroopa lepinguõigust tuleks püüda kohaldada müügilepingute ja e-kaubanduse suhtes, ja et töövahendi puhul tuleks kasutada üldisi määratlusi, et lihtsustada kokkuleppeid muude lepinguliikide osas; tuletab meelde, et piiriülese kaubanduse ees seisab palju muid praktilisi tõkkeid, mida ei saa lepinguõigusega kaotada, sh keel, kättetoimetamiskulu, tarbijaelistus ja kultuur;
5. nõuab tungivalt, et komisjon viiks koostöös liikmesriikidega läbi kvaliteedi testimise ja kontrollid, et teha kindlaks, kas esildatud Euroopa lepinguõiguse vahendid on kasutajasõbralikud, võtavad täielikult arvesse kodanike muresid, annavad tarbijate ja ettevõtjate jaoks lisaväärtust, tugevdavad ühtset turgu ja hõlbustavad piiriülest kaubandust;
6. kutsub komisjoni üles uurima seoses Euroopa lepinguõiguse algatusega teatud raskusi, mida tarbijad ja ettevõtjad piiriüleses kaubanduses kogevad, eriti neid, mis seonduvad investeringute, maksete, kättetoimetamise, keeletõkete, hüvitamise ning õiguslike, halduslike ja kultuuritraditsioonide erinevustega;
7. on arvamusel, et kui valikuline lepinguõiguse vahend ELi tasandil kehtestatakse, peaks see kujutama endast täiendavat, alternatiivset, eraldiseisvat süsteemi piiriüleste lepingute jaoks, mille tarbijad ja ettevõtjad võiksid valida kohaldatavate siseriiklike õigusaktide asemel; on seisukohal, et liikmesriikidele võiks anda võimaluse kohaldada seda ka siseriikliku õiguse alusel sõlmitud lepingute suhtes;
8. on arvamusel, et ühtne Euroopa lepinguõigus võiks parandada siseturu toimimist, mõjutamata liikmesriikide siseriiklikku lepinguõigust;
9. on arvamusel, et tuleb täiendavalt kaaluda, kas Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklid 114 ja 169 või 352 kujutavad endast asjakohast õiguslikku alust vahendile ettevõtjate omavaheliste lepingute (B2B) ning ettevõtja ja tarbija vaheliste lepingute (B2C) reguleerimiseks;
10. märgib, et austusest riiklike õigussüsteemide ühiste traditsioonide vastu ning nõrgema lepingupoole, nimelt tarbijate kaitsele erilise tähelepanu pööramiseks peaks B2B ja B2C lepinguid reguleerivad lepinguõiguse sätted olema sõnastatud erinevalt;
11. tuletab meelde, et seoses Euroopa lepinguõigusega on veel palju küsimusi vastuseta ning palju probleeme lahendamata; kutsub komisjoni üles võtma arvesse kohtupraktikat, rahvusvahelisi konventsioone kaupade müügi kohta, nagu ÜRO konventsioon kaupade rahvusvahelise müügi lepingute kohta (CISG), ning tarbijaõiguste direktiivi mõju; rõhutab lepinguõiguse ühtlustamise tähtsust ELis, võttes seejuures arvesse asjaomaseid siseriiklikke regulatsioone, mis tagavad kaitse kõrge taseme B2C lepingutes;
12. rõhutab, et eriti tähtis on lihtsustada ELi sisest e-kaubandust, arvestades et see sektor on

vähe arenenud, ning peab vajalikuks hinnata, kas siseriiklike lepinguõigussüsteemide erinevused võiksid kujutada endast takistust arengule selles sektoris, mida ettevõtjad ja tarbijad peavad põhjendatult potentsiaalseks tulevast majanduskasvu soodustavaks teguriks;

13. juhib tähelepanu asjaolule, et mitmed Euroopa eeskirjad sisaldavad olulisi lepingutele kohaldatavaid tarbijaõiguse komponente ning et tarbijaõigustiku olulised osad koondatakse tõenäoliselt tarbijaõiguste direktiivi; juhib tähelepanu asjaolule, et ülalnimetatud direktiiv looks ühtse, tarbijatele ja ettevõtjatele kergesti arusaadava eeskirjade kogumi; rõhutab seetõttu tarbijaõiguste direktiivi üle peetavate läbirääkimiste tulemuste äraootamise tähtsust enne soovitusete esitamist;
14. rõhutab, et kindlustuslepingu õiguse valdkonnas on juba tehtud eeltööd Euroopa kindlustuslepingu õiguse põhimõtetega, mis tuleks integreerida Euroopa lepinguõiguse eeskirjade kogumisse ning mida tuleks täiendavalt läbi vaadata ja arendada;
15. usub lisaks, võttes arvesse erinevate lepingute, eriti B2C ja B2B lepingute eripärasid, juhtivaid riiklikke ja rahvusvahelisi lepinguõiguse põhimõtteid ja tarbijakaitse kõrge taseme aluspõhimõtet, et B2B lepingute osas tuleb säilitada sektori olemasolev praktika ning lepinguvabaduse põhimõte;
16. on veendunud, et mis tahes algatus Euroopa lepinguõiguse valdkonnas peaks olema tasakaalustatud, lihtne, selge, läbipaistev, kasutajasõbralik ja ebamääraste õiguslike terminitega, nii et see oleks arusaadav eelkõige Euroopa tarbijatele, ja võtma nõuetekohaselt arvesse lepingu mõlema (või kõikide) osapool(t)e võimalikke huvisid;
17. juhib tähelepanu sellele, et tarbijate jaoks oleks see täiendav koormus ning teadliku valiku tegemiseks oleks vaja tunda kaht lepinguõiguse kogumit: ilma lihtsalt sõnastatud, mõlema valikuvõimaluse pluss ja miinuseid nimetava selgituseta oleks tarbijatel võimatu teha mõttekat valikut;
18. on seisukohal, et tarbijatele ei anta vajalikku teavet seoses nende lepinguliste õiguste olemasolu ja rakendamisega, seda eelkõige piiriüleises kaubanduses; kutsub komisjoni üles koostama kergesti ligipääsetavat ja kasutajasõbralikku teabemehhanismi, mis seletab arusaadavalt, kuidas lepinguõigus liikmesriikide vahel toimib ning, mis veelgi tähtsam, millist kasu see annab kodanikele, tarbijatele ja VKEdele;
19. on arvamisel, et mis tahes algatus Euroopa lepinguõiguse alal B2C valdkonnas peab tagama tarbijakaitse väga kõrge taseme, ja et juhul kui liikmesriigid peaksid tagama veelgi kõrgema kaitsetaseme, ei tohiks tarbijaid ligipääsust sellele kaitsele ilma jätta;
20. rõhutab, et kuigi mis tahes lõpliku vahendi tulemuslikkust näitab lõpuks siseturg, tuleb juba eelnevalt tagada, et algatus kujutab endast lisaväärtust tarbijatele ega muuda piiriüleseid tehinguid ei tarbijate ega ettevõtjate jaoks keerulisemaks; rõhutab vajadust teha kõikidele potentsiaalsetele huvilistele ja sidusrühmadele (sealhulgas liikmesriikide kohtud) kättesaadavaks asjakohase teabe esitamist käsitlevad eeskirjad, pidades silmas teabe olemasolu ja mõju.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	22.3.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 20 -: 3 0: 13
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Jürgen Creutzmann, Christian Engström, Evelyne Gebhardt, Iliana Ivanova, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Eija-Riitta Korhola, Edvard Kožušník, Kurt Lechner, Toine Manders, Gianni Pittella, Mitro Repo, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Matteo Salvini, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Kyriacos Triantaphyllides, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Damien Abad, Cornelis de Jong, Ashley Fox, Constance Le Grip, Pier Antonio Panzeri, Antonyia Parvanova, Sylvana Rapti, Amalia Sartori
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Michael Gahler